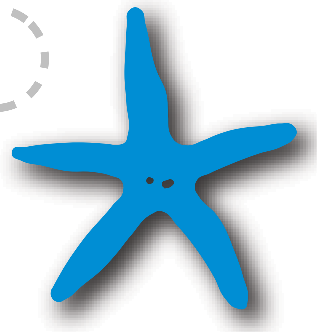

Dosbarthu Anifeiliaid

Bwriad Dysgu

- Dosbarthu creaduriaid yn ôl cysyniadau: ymddangosiad, atgenhedlu, deiet a chynefinoedd.

Sgiliau'r Cwricwlwm Cenedlaethol

Gwyddoniaeth - Cyfathrebu'n glir drwy ddefnyddio'r eirfa wyddonol berthnasol.

ADCDF - Yr amgylchedd naturiol.

Amlinelliad o'r Gweithgaredd

- Rhaid i'r plant ddarllen a chysylltu'r datganiadau â'r creaduriaid.
- Rhaid i'r plant drafod/cyfnewid gwybodaeth rhwng grwpiau.
- Rhaid iddynt ddosbarthu'r creaduriaid yn briodol.
- Rhaid iddynt ddatblygu eu hallweddau eu hunain ar gyfer pob datganiad lliw.

Adnoddau

Cerdyn creaduriaid darluniadol
Grwpiau o ddatganiadau côd lliw ar gyfer pob creadur -
Coch: atgenhedlu
Glas: ymddangosiad
Gwyrdd: deiet
Du: cynefin/lleoliad
Taflen ddosbarthu - echinoderm, molwsg, cramenogion, pysgodyn, aderyn a mamolyn
Taflenni trefnu gwybodaeth

Dosbarthu Anifeiliaid

Amlinelliad o'r Wers

- Rhannu’r dosbarth yn grwpiau o bedwar.
- Dangos y lluniau o bob creadur a rhoih un i bob grŵp.
- Esbonio bod pedwar datganiad â chôd gwahanol i fynd gyda phob llun.
- Rhannu’r holl ddatganiadau (wedi'u cymysgu) rhwng y plant. Pedwar datganiad yn unig sydd gan bob grŵp.
- Mae pob disgybl yn derbyn un o'r datganiadau hyn.
- Rhaid i'r grŵp ceisio cysylltu'r cliwiau â'u creadur.
- Bydd yn rhaid iddynt gyfnewid/drafod â grwpiau eraill i ddarganfod yr holl gliwiau am eu creadur (gweithgaredd yn y farchnad).
- Unwaith y cesglir yr holl gliwiau, bydd y plant yn defnyddio'r daflen ddosbarth i ddosbarthu eu creadur.
- Unwaith y'i cwblheir, ail-ddarllen y cardiau datganiad i benderfynu ar eu penawdau eu hunain am bob datganiad lliw (taflenni trefnu gwybodaeth).

Molysgiaid

Mae gan folysgiaid gyrff meddal ac maent yn byw mewn cregyn.
Mae ganddynt un troed ar gyfer symud.
Mae'r rhan fwyaf o folysgiaid yn byw mewn dŵr.

Beth mae'r wybodaeth yn ei ddweud wrthym?

- [ ] Sut mae'n atgenhedlu?
- [ ] Beth mae'n ei fwyta?
- [ ] Sut olwg sydd arno?
- [ ] Ble mae'n byw?

Mae ein larfâu yn drifftio am gyfnod a all ymestyn o 3 i 6 mis cyn aros ar graig.

Gallwch ddod ar fy nhraws mewn pyllau trai pan fo'r llanw'n isel.

Mae gen i un troed er mwyn symud.

Rwy'n ffiltro dŵr môr ac yn bwyta plancton.

Rwy'n cludo fy wyau o dan fy nghorff am gyfnod a all ymestyn o 9 i 12 mis.

Rwy'n byw ar waelod y môr.

Cliwiau am y cimwch

Mae gen i ddau binsiwrn pwerus i ymladd a dal bwyd megis mwydod a chramenogion eraill.

Rwy'n las tywyll ac mae gen i ddeg coes a sgerbwd allanol caled.

Mae fy larfâu yn byw yn y dŵr agored cyn tyfu'n oedolion ac ymsefydlu ar lawr y môr.

Rwy'n byw ar wely'r môr neu'n cydio wrth greigiau mewn pyllau trai.

Cliwiau am y seren fôr

Rwy'n dwlu ar fwyta cregyn gleision, wystrys a chregyn bylchog.

Fel arfer mae gen i 5 braich a gallaf symud i bob cyfeiriad.

Cliwiau am y morlo

Caiff fy lloi bach eu geni yn yr hydref. Rwy'n eu bwydo â'm llaeth llawn braster fel y gallant dyfu'n gyflym.

Rwy'n byw yn y môr, ond mae fy lloi bach yn cael eu geni ar lan y môr.

Rwy'n bwyta amrywiaeth o bysgod, ond rwyf hefyd yn bwyta octopws, môr- lawes a chimwch.

Mae gen i ffwr a braster i gadw'n gynnes ac esgyll cryf i nofio.

Cliwiau am yr wylan

Rwy'n dodwy tri neu bedwar ŵy brith mewn nythod a wneir o lystyfiant.

Fel arfer, rwy'n trigo ar yr arfordir neu yng nghanol y tir. Prin byddaf yn mentro'n bell yn y môr.

Rwy'n bwyta ysglyfaeth megis crancod a physgod bach, neu rwy'n chwilio am sbarion.

Mae gen i blu golau neu lwyd.

Mae gen i gragen golfachog sy'n agor er mwyn cymryd bwyd.

Gallwch ddod ar fy nhraws mewn pyllau trai tra bod llanw isel.

Cliwiau am y gragen las

Rwy'n ffiltro dŵr y môr ac yn bwyta plancton.

Mae gen i un troed er mwyn symud.

Rwy'n anadlu trwy dagellau.

Rwy'n byw yn y môr agored.

Cliwiau am bysgodyn

Rwy'n bwyta pysgod bach.

Mae gen i esgyll.

Taflen ddosbarthu (Un copi ar gyfer pob grŵp)

Mammaliaid

Mae gan bob mamal flew neu ffwr.
Mae gan bob mamal waed twym.
Mae pob mamal yn rhoi genedigaeth i rai ach byw.
Mae mamaliaid yn cynhyrchu llaeth.

Molysgiad

Mae gan folysgiaid gyrff meddal ac maent yn byw mewn cragen.
Mae ganddynt un troed er mwyn symud.
Mae'r rhan fwyaf o folysgiaid yn byw mewn dŵr.

Echinodermau

Mae pob echinoderm yn byw yn y môr.
Efallai y bydd gan echinodermau groen pigog.
Fel arfer mae ganddynt 5 braich fel seren.
Nid oes ganddynt lygaid, ymennydd na chalon.

Cramenogion

Mae gan bob cramennog gragen galed fel cranc.
Mae ganddynt ddau bâr o deimlyddion.

Pysgod

Mae gan bob pysgodyn dagellau.
Mae'r rhan fwyaf o bysgod yn byw yn y dŵr.
Mae gan y rhan fwyaf o bysgod esgyll.
Mae gan y rhan fwyaf o bysgod gennau ac asgwrn cefn.

Adar

Mae gan bob aderyn waed twym.
Mae gan adar blu.
Mae pob aderyn yn dodwy wyau.

Trefnu Gwybodaeth - Pa wybodaeth yr ydym yn ei defnyddio i ddosbarthu rhywogaeth?
(Un copi ar gyfer pob grŵp)

Beth mae'r wybodaeth yn ei ddweud wrthym?

- [ ] ________________________________
- [ ] ________________________________
- [ ] ________________________________
- [ ] ________________________________

Beth mae'r wybodaeth yn ei ddweud wrthym?

- [ ] ________________________________
- [ ] ________________________________
- [ ] ________________________________
- [ ] ________________________________